

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Füstbe ment reménység.

Zombor, április 25.

Az obstruáló ellenzék, bármennyire leplezgette is személyes vágyait az elvi küzdelem takarójával, nyilván csak azért nyult a parlamentárizmus szellemével össze nem férő, a parlamentáris törvényhozást egyenesen lehetetlenítő harci fegyverekhez, mert bizakodott abban, hogy kormánybuktatás esetén így vagy úgy hozzáférkőzhetik a mindennél — még az általános, egyenlő, titkosnál is — hevesebben áhitott hatalomhoz.

Mennél nagyobb akadály volt e vágy teljesülésének a korona és a nemzet legteljesebb bizalmát élvező miniszterelnök személye, annál elszántabban s elszántságában annál válogatatlanabb szövetségesek és eszközök erejével feszült neki az akadálnak, hogy félregördítse az uralomra vezető utból, melyet elállt előle.

Az a párt, mely annakelőtte egyedül magát hirdette hazafiának, ezért lépett szövetségre a „hazaffiaság“-ból gunyt üző szociáldemokráciával; az a párt, mely egykor a personálunio intranzigens követelője volt, ezért fogott kezét a provizórium felkínálása révén

a Magyarországra való bemarsolást tervező osztrák tábornokkal és a birodalmi egységnek mögötte meghuzódó hiveivel; az a párt, mely valamikor teli szájjal követelte a parlamentárizmust, ezért nyult a parlamentárizmust csuffá tevő technikai obstrukcióhoz.

A fenn és lenn egyaránt erősen álló miniszterelnöknek a feje kellett neki mindenáron, mert csak így remélhette azoknak a hatalmi ábrándoknak valóra válását, melyeket a koalíciós kormány elleni pártütése idején Lukács Lászlóval mint homo regius-szal való érintkezéséből titkon szövögetett.

A független magyar nemzeti állam ellenségeivel való szövetségével tényleg sikerült is neki megakasztani a törvényhozás gépezetének működését s ennek viszont végre is meg lett az a hön óhajtott eredménye, hogy a nagy akadály, melyet az egyesült ellenséges erők nem voltak képesek félregördíteni, önkényt félreállt utjokból, csak hogy a haza érdeke az ő személye miatt kárt ne valljon tovább.

S a korona bizalmával jött az a férfi, akit ők óhajtottak, akinek jövetelét úgy várták, mint isten választott népe egykoron a Messiást, akinek jövetelétől remélték minden vágyuknak

teliesedését. Oh mint ugrándozhatott a szív kebelükben, mikor a várva várt új miniszterelnök a párt fejével két hosszú órán át tárgyalt, és — oh quae mutatio rerum! — hogy elállt a szívök lüktetése, mikor arról kellett értesülniök, hogy kezdhetik a hatalomért való ádáz tülekedést elülről: a haza ellenségeivel való szövetekezéssel és technikai obstrukcióval.

Örültek, hogy végre-valahára tisztességgel, sőt dicsőséggel kiszabadulnak a csávából, melybe vakságuk buktatta; bizton hitték, hogy Lukács László miniszterelnök aranyhidat rak eléjük — s ime az aranyhid el sem készült, már elégett, s felszálló füstjében tovatűnt a hatalomhoz fűzött édes reménység is.

Amit mindenki más biztosra vett, mint hihették volna ők, hogy Lukács László ugyanarra a nemzeti munkapártra fog támaszkodni, melynek megteremtése Kbuen-Héderváry Károlynak maradandó érdeme s hogy az új miniszterelnöknek a politikája ugyanaz, ami a régi miniszterelnöké volt.

Hogy másképp hitték, ebben van az ő keserves csalódásuk, ez az ő nemezisük.

Saját érdekében cselekszik, ha kékkó, raffia, rézkénpor, kénmáj, kénpor, carbolineum és kátrány

szükségletét cégünknel szerzi be, mert jobb minőségben és olcsóbban, mint nálunk, azokat sehol meg nem kapja.

Figyelmét felhívjuk még dusan felszerelt festék, lakk, ecset, mindennemű föld- és vegyifesték, kence, terpentín és piktortégla raktárunkra.

Ásványvizek összes minőségben.

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer-, csemege-, festék- és rövidáru nagykereskedők

ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

„Mit tanulhatnak a népek egymástól?”

Dr. Broda Rudolf előadása.

Erről az érdekes kérdéstről tartott kedden előadást dr. Broda Rudolf, a nagy látókörű tudós. Nem apróbb technikai vagy kisebb jelentőségű vívmányokat értett ezen az előadó, nem is azt akarta fejtegetni, mely nép és nemzet kiválóbb, melyiktől tanulhatnak többet a többiek, hanem mély tudással azokat a nagyjelentőségű szociális eszméket értette ezen, melyek egy-egy nép kebelében kifejlődve az egész emberiség fejlődésére nagy átalakító hatással lehetnek. Ilyenek nem a nagy nemzeteknél fejlődhetnek csak, hanem minden nép egyéni sajátosságainak egy-egy differenciált kiválósága mérhetlen üdvöt áraszt hat az egész emberiségre, ha azt a többi népek átérzik és saját viszonyaikhoz alkalmazva fejlesztik. Így pl. Angolország fedezte fel és fejlesztette az egész világ számára a parlamentarizmus technikai módozatait, miként lehet egy nagy világbirodalom millióinak befolyást biztosítani — képviselőlet útján — az állam ügyei vezetésére, amint azt a régi Róma és Athén megteremteni nem tudta. Poroszország mutatta meg pl. mily nagy áldás egy népre egy szakszerűen képzett és erős fegyelmű, kötelességtudó hivatalnok kar. Poroszországban a legkisebb kedvezmény jogtalan elérésére irányuló törekvést a tisztviselő, nemesak tisztviselői tiszttségének, hanem egyéni becsületének is megsértését látja és azt megtorolja.

Aztán előadó áttért azon nagyobb szociális vívmányokra, melyeket az újabb kor fejlesztett. Ismertette Franciaország iskolaügyét és az állam meg az egyház viszonyait. Amulva és bizonyos irigységgel hallottuk, hogy Franciaországban az egész iskolázás, a népiskolától a legfelsőbb fokig ingyenes. Sőt ott, ahol szükség van, pl. a szegény hegylakók gyermekeit ruhával látja el az állam, a bányászok gyermekeit pedig meleg étellel segíti. A tanítók évente jegyzéket terjesztenek be legtehetségesebb tanítványaikról és így a nemzet számára egy tehetség sem vész el a nyomasztó külviszonyok következtében, hanem a nemzet legkiválóbb gyermekei számára mindenkor nyitva az ut az érvényesülésre. Így a nemzet — amint az előadó nagy lelkesedéssel kifejtette — abból a nagy és őserőjű rétegéből táplálkozik, mely a legnagyobb tehetségeket tudja szolgáltatni. Melléktekintettel hazai viszonyainkra, kiemelte az előadó, hogy a kötelező beiskoláztatás csak írott malaszt, szemfényvesztő elmélet mindaddig, míg az kényszer marad, míg amaz anyagi eszközöket nem adjuk a népnek, mely azt erre képesíti. Aztán rátért arra a sokat vitatott állami és egyházi elkülönítésre, mely a felekezeti sajtóban annyi támadásnak tette ki Franciaországot. Kifejtette, hogy ez az intézmény

egyáltalában nem támadja az egyházat és nem segíti az u. n. szabadgondolkodó irányzatot, hanem a teljes lelki szabadság alapján áll és csak a kényszerrel a lelkiekben perhorreszkálja. Az államnak nincs kifogása az ellen, ha az egyház hivei lelkét tanításaival nemesíteni kívánja, csak azt nem engedi meg, hogy a harcos egyház ezt a lelki szabadság rovására akarja eszközölni. Az állam polgárainak gyermekeit morális tanításban részesíti egyformán, ami a történelem és irodalom keretében, de külön e célra szánt órákban történik. És itt az előadó phonographikus hűséggel adta vissza, mint tanítja tanítója a kis Pierre-t a bátorság erényére.

Utánzó példaként értekezett aztán az előadó Németország munkás jóléti törvényhozásáról, azokról a nagy kihatású intézkedésekről, melyek a munkást és családját betegség, munkaképtelenség, baleset, öregség és rokkantság esetén támogatják. Káprázatos számadatokkal bizonyítja a nemzeti és emberi erő, mely óriási tőkét tartja így meg az állam saját polgárai számára, ha pl. a tüdőbeteg munkást gyógyintézetben elhelyezve, meggyógyítja és a családnak fentartóját, az államnak egy hasznos tagját, a világnak pedig egy munkás polgárát adja vissza.

A hallgatóság női részénél kivált nagy tetszést aratott az előadó, mikor Finnország és Uj-Zeland viszonyai kapcsán a nők szavazati jogának előnyeit ismertette. Kimutatta, hogy ez államokban a parlament női tagjai távol tartották magukat a napi politika meddő küzdelmeitől és népjóléti, közegészségügyi és az általános vagyonosodást előmozdító javaslatok elfogadtatásával oly komoly munkásságot fejtettek ki, hogy a női szavazati jog ellenzői ajkáról eltűnt az a gunyos mosoly, mellyel holmi sufragettek u. n. handabandázását kísérték eddig.

Majd bemutatta a szociális fejlettség és intézmények mai igéret földjét: Ausztráliát. Itt az alkoholizmus rombolását törvény akasztja meg és a nép vagyonosodik, az otthoni munkás munkája számára az állam szabja meg az árakat és megmenti a vállalkozók kapzsi kihasználásától.

Ezek és hasonlók — amint az előadó magát kifejtette — madártávlattól azok az eszmék, melyeknek propagálását nemes célul tűzte ki az a lelkes csoport, mely a „Documents du progres” körül összesereglettek. Az egyes népek folytonos fejlődését figyelve, megismertetik más népekkel is s így igyekeznek megteremteni az emberiségben az általános szolidaritás érzését, mely azt kelet-től-nyugatig, északról-délig áthatva a legkiválóbb eszmék elsajátítására képesítse az egész világ embereinek javára.

Valósággal megvesztegető ékes szólással és benső átérzésre valló hévvel fejtegette mindezeket a nemesak európai, hanem világhírű tudós — s igazán kár, hogy nem a

városháza nagy termében s nem ahhoz a nagy közönséghez szólhatott, mely a szabad lyceum vetített képes és zenés előadásain szokott egybeseregleni. Akkor nemesak több lelket világosítottak volna meg előadásának átható ereje és meggyőző tényei, hanem a nagy tudósnak sem kellett volna azzal a kellemetlen benyomással távoznia, hogy városunk értelmiségének zöme még teljesen fogékonytalan a világot mozgató nagy eszmék iránt.

A képviselőház ülése. A képviselőház hétfőn ülést tart s ezen mutatkozik be az új kormány a Háznak. A hétfői ülés azonban csak formális ülés lesz, mert a kormány bemutatkozása lesz csak a napirend. Az üléseket a delegációk tárgyalásáig felfeszakítják.

Az első magyar vadászfegyver gyár.

Szomorú dolog, hogy csak most keletkezett az első magyar vadászfegyver gyár és éhletlenségünk kiáltó bizonyítéka. Pedig hány ezer vadász van az országban és büszkén vadászat osztrák fegyverrel, de veri mellette a hazafias mellét — és fizeti a sógort, s hozzá méregdrágán. Az osztrák fegyvergyárak és kereskedők még csak nem is előkelő gyárak, csak tucatmunkát készítenek; a finom és precíz munkát ők is Belgiumból, Angliából hozatják, de oly szerződést kötnek a külföldi gyárakkal, hogy ezek nem adhatják el Magyarországon fegyvereiket, hanem csakis nekik, s csak az osztrák cégek útján tud a magyar vevő finom puskához jutni, persze háromszoros áron, más szóval a tejfő az osztrák sógoré, a magyar meg fizeti és eteti.

Megtörtént. Gothard Sándor, az ország legjelesebb szakembere, Defourny-tól, a belga herstali világhírű gyárából 2 drb puskát rendelt 3000 frankért; a gyár a rendelést lemondta, mert egy osztrák fegyverkereskedő le tiltotta! Azt hiszem ennél fényesebb bizonyíték nem kell; az adatok hitelességéhez szó sem férhet, — kezembe vannak.

S ez az eset adott létet a legelső szakszerű magyar fegyvergyár létesítésének. Gothard Sándor létesítette Herényben Vas megyében. Gothard Sándor sokszoros milliomos, herényi palotája

Szpevák Béla

szabadalmazott ülő helyzetben játszható billiárd és hozzávaló dákógyáros

!! ZOMBOR, !!
Thököly-ut 10. szám.

Szállit kávéházak, oukrászdák, uri szobák, nyaralók, továbbá hölgy-budoirok, kaszinók és egyesületek részére ülő helyzetben játszható

billiárdasztalokat
250 koronáért 250

részletre is. Kávéházakban nagy helymegtakarítás; az asztal igen kis helyet foglal el.

Szellem- és érzékfejlesztő szórakozást nyújt, miért is sehol sem szabad hiányoznia!

messzire hirdeti gazdagságát és a mellett a legképzettebb szakemberek egyike, amit különben a belga fegyvergyárosok elismernek, sőt egy belga direktor ajánlatot tett Gothardnak, hogy vele félmillió főkével egy nagy gyárat alakít, amit azonban nem fogadott el.

Gothard magyar fegyvergyárának megalapítása még egy okból könnyű volt; ő örökölte bátyjától a híres herényi csillagdat, melyben a legkényesebb precíziós munkákat készítették; s ezt alakította át modern fegyver atelieré, s ezt nevezte el: „Diana fegyver atelier”-nek.

Itt készülnek el a modern középfinom fegyverek; jó vadászfegyverek ezek ejector nélkül 160 kor. 300 koronáig; ejectoros finom fegyverek 380 kor. 500 koronáig, mely utóbbi árban anticorrosívek is kaphatók. (Ezen cső nem rozsdásodik.) Én néhányat láttam ezen fegyverekből s mondhatom kifogástalanul elegánsak, díófaaggal, francia brillont noir kivitelben, bascule tölgy vagy akanthus levelekkel cizellálva. A 400 koronán felüli fegyverek a „horrorageud” minőséget kivétel nélkül megütik. A fegyverek Gothard rajzai szerint készülnek, ki nek kétféle modelle van: System Gothard és modell Gothard új F. N. ejectorokkal.

Ezen középfinom fegyverek tehát hazai gyártmányok. Az ennél sokkal finomabb és luxusfegyvereket ez idő szerint még nem készítenek itthon és ez okból Gothard hazánknak a világhírű A. Jos. Defourny Herstal-féle gyártmányok kizárólagos jogát 5 évre biztosította és pedig úgy, hogy ezen 5 év alatt Ausztriában nem adhat el egyetlen fegyvert sem, ellenesetben a gyár büntetéspénzt tartozik fizetni.

Az osztrák tehát ha akar Defourny-fegyvert venni, kénytelen Magyarországra fordulni és e tekintetben Gothard által megszüntünk osztrák gyarmatnak lenni!

Defournay Gothard szavait idézve: „Ugy áll a többi felett, mint a csimboraszó!” Ezen fegyverek ára 260 kor. 2500 koronáig.

Aki vadász és szereti a jó puskát, ne sajnálja a fáradságot; hozassa meg magának a Diana fegyver atelier megjelent képes árjegyzékét akár Herényről (Vas megye, Szombathely mellett), akár Budapestről, VI., Váci-körut 61. (Magyar motor- és gépgyár r. t.)

Hazafiasságunk sugallja: vétek ezután osztrák gyárból vagy kereskedőtől venni fegyvert; forduljon a gyárhoz, vagy ha fordul fegyverkereskedőhöz, csak Gothard készítményeit követelje és segítse a magyar ipart, ne üljön fel az osztrák konkurenciának, a tucat-

fegyverek képviselőinek; a fegyveren rajt legyen Gothard Sándor vagy Defourny neve!

A fegyverek 25—50% olcsóbbak, mint az osztrákoké; mert az osztrákok gyarmatszerűen kizsárolták hazánkat, azért voltak oly drágák.

Az egyes fegyvereket majd máskor ismertetem.

Dr.

H I R E K .

Álmatlanul.

Tüzes a párnám, izzó homlokom,
Nyitott szemekkel ébren álmodom...
Agyamra hullnak mázsás pörölyök
És sorra nyílnak odvak, lörtönök.

Gögös pribékek ajtómat verik,
Kígyók, varangyok jönnek reggelig,
Rám kúszik rút, hideg piócahad, —
A vérem kéri ember, vérese, vad.

Fehér az ablak, — kandikál a hold,
A szél dudál, jajgat, füttyül, sikolt, —
Lemondás, bánat jönnek odakint...
(Minden halottam erre jár megint...)

És megtelik vendéggel a szobám,
Tivornya lesz? — jöttök? — megint? — no lám!
Jól van, nem alszunk, hajrá sok bolond!
Tombolni kell, már muzsikál a — gond...

Radványné Ruttkay Emma.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Moga László szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot az újvidéki kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Megbízás. Az igazságügyminiszter dr. Korény Schneck Vilmos, Soós Imre újvidéki kir. törvényszéki s dr. Moldoványi Géza és dr. Szabó János kir. járásbírói jegyzőket az 1912. évi 7. t. e. 6. §-a alapján önálló működési körrel ruházta fel.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Irmát, Kovács János ny. főimn. tanár leányát, a nagykanizsai polgári leányiskolától az újvidéki állami polgári leányiskolához helyezte át.

Igazságügyi kezelői tanfolyam. Az igazságügyminiszter az igazságügyi kezelőtisztek számára minden királyi ítélőtábla területén hat hetes tanfolyamot rendez. A szegedi tábla területén az igazságügyi kezelőtisztek tanfolyama május tizenhatodikán kezdődik. Vezetője Kray István dr. táblai elnök lesz. Előadásokat Balsay János dr. táblai elnöki titkár, Hubacsok Pal táblabíró, Szapár József vezető királyi ügyész és Kádár Ferenc táblai segédhivatali igazgató tartanak. Az előadás naponta délután négy órától hatig tart az ítélőtáblán.

Jegyzőkongresszus. A községi, kör- és segédjegyzők már évek óta panaszkodnak állandóan erkölcsi és anyagi helyzetük tarthatatlanságáról. Mult évi közgyűlésükön utasították az elnökséget, hogy tegyen meg egy kísérletet a belügyi kormánytól a helyzetnek legalább ideiglenes megoldása iránt és ha ez sem járna eredménnyel: intézkedjék egy országos jegyzőkongresszus egybehívása iránt. A vezetőség meg is jelent a belügyminiszternél, valamint az államtitkároknál, de a pénzügyi helyzetre való hivatkozással igen bizonytalan választ kapott. E válasz következtében a jegyzői kar most már hangosabban követelte a kongresszus egybehívását és azt a választmány el is rendelte. Most folynak a kongresszusra a jelentkezések.

Uj ügyvéd. Papp Gyula a marosvásárhelyi jogakadémián az ügyvédi vizsgát letette.

Műkedvelői előadás. A zombori Krumpf-fele magán polgári leányiskola növendékei 1912. évi április hó 27-én, szombaton, a zombori városi színházban a Zomborban felállítandó Erzsébet szobor javára előadást rendez a következő műsorról: 1. Kis fantázia. Tell Vilmos c. operából. Négykézre előadják Fleckenstein Aranka és Sárkány Irén III. o. növendékek. 2. Temetés. Irta Sas Ede. Szavallja Schlieszer Erzsike IV. o. növendék. 3. Charles Danckla: 5-e Air varie. Hegedűn előadja Löwinger Lili II. o. növendék, zongorán kíséri Löwinger Dezsőné urnő. 4. Vasuton. Szerzette Kossovits József. Éneklő az intézet énekkara. 5. Dr. Gyógykuthy Elvira med. univ. Rendel. hétköznapokon délután 2—4-ig. Tréfás jelenetek. Irta: Tordai Grail Erzsé. Személyek: Dr. Gyógykuthy Elvira, Krieg Margit IV. o. n. Szemesné, gazdaszszonya, Hoffmann Anna III. o. n. Ebugati Ebfalvi Eulália, Löbl Margit IV. o. n. Hájasné, Krakauer Aranka IV. o. n. Leánya, Lederer Irén II. o. n. Sanyaru Vendelné, Gallé Éva III. o. n. Jutka, cselédeleány, Butkovits Mariska IV. o. n. Henczeginé, Incze Sári IV. o. n. Sorok Sári, Schlieszer Erzsike IV. o. n. Tévediné, Lederer Aranka IV. o. n. Torkodi Alma, Klinovszky Ilonka IV. o. n. 6. Liszt Ferenc. II. rapszódia. Zongorán előadja Weisz Irén IV. o. n. 7. A kis gazdaszszonya. Irta Pósa Lajosné. Előadja Butkovits Mariska IV. o. n. 8. A válogatós lepke. Iskolai daljáték. Andersen meséje után írta Farkas Imre, zenéjét szerzette Sztójánovits Jenő. Előadja az intézet énekkara. Személyek: Lepke, Löwinger Lili II. o. n. Hóvirág, Zlatanov Deszimiria II. o. n. Rózsa, Krieg Margit IV. o. n. Hársfávirág, Bikár Olga I. o. n. Almavirág, Klinovszky Ilonka IV. o. n. Pipacsok, Butkovits Ilona és Leinveber Lenke IV. o. n. Vén tudós, Lederer Aranka IV. o. n. Helyárok: Proscenium páholy 12 K, páholy 10 K, földszinti ülőhely 2 K, karzati ülőhely 60 fillér. Az előadás kezdete délután 6 órakor. Jegyek előre válthatók Schön Adolf könyvkereskedésében. A felülfizetések hirlapilag nyugtáztatnak.

A tűzoltószövetség ülése. A Bács-Bodrog vármegyei Tűzoltószövetség e hónap 21-én, vasárnap tartotta központi ülését, Vojnits István főispán, szövetségi elnök elnöklése alatt, elhatározták, hogy június 10-től 29-ig Zomborban tűzoltó tanfolyamot rendeznek, melynek parancsnokául Milassin Andor szabadkai tűzoltó főparancsnokot, előadóul Gardalics Lajos, Szigeti István tűzoltóparancsnokokat és Tóth Ernő szövetségi titkárt választották meg. A szövetség idei közgyűlését augusztus 20-án tartja meg Bács közszegben, melynek önkéntes tűzoltó egylete akkor zászlószentelési ünnepélyt tart. A tűzoltótiszti közgyűlést két nappal előbb, augusztus 18-án tartják meg Palicson. A versenyintéző bizottság elnökéül Vermes Bélát, tagjaiul pedig Milassin Andort, Ertl Istvánt és Szigeti Istvánt választották meg. Végül a Verbászon megjelenő „Haladás” c. hetilap, mely eddig is Salapáti ottani ö. t. e. alparancsnok szerkesztésében külön rovatban s állandóan foglalkozott tűzoltói szakkérdésekkel, a vármegyei szövetség hivatalos lapjává fogadtatott el. Gyűlés után a jelen voltak Scultéty Ferenc alispánnal tisztelegtek, ki Zanbauer Ágoston vármegyei tűzfelügyelő üdvözlő szavait melegen köszönte, a vármegyei tűzoltói intézmény és a szövetség ügyeinek legmesszebbmenő támogatását ígérte.

Allamsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Markovits Dusan överbácsi gör. kel. lelkésznek 120 korona államsegélyt engedélyezett.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának régiségtára folyó hó 28-án (vasárnap) délután 3—5-ig díjtalanul megtekinthető.

Halálozás. Goutier Rózsi folyó évi április hó 23-án esti fél 7 órakor életének 29-ik évében hosszú szenvedés után meghalt. Nagyszámu rokonság gyászolja.

Athletikai verseny. A zombori áll. főgimnázium tornaköre az újvidéki főgimnázium tanulói közreműködésével folyó hó 28-án, vasárnap d. u. 3 órakor a lóversenyterén atletikai versenyt rendez. Beléptidij 60 fillér.

Elhunyt járásbíró. Hetessy Kálmán az óbecsei járásbíró vezetje e hó 20-án 59 éves korában váratlanul meghalt. Temetése e hó 22-én igen nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunyt már 15 év óta Óbecse társadalmi életében tevékeny részt vett, nagy tiszteletben és közbecsülésben állott. Váratlan halálát érlemeszesedés okozta.

Leánygimnázium. A közoktatásiügyi miniszter Szegeden az áll. felsőbb leányiskolával kapcsolatosan leánygimnáziumot tervez felállítani. Az új iskola már folyó évi szeptember havában nyílik meg.

Harminchét késszurás egy leányért. Samu István jánoshalmi 18 éves kocsis a község bírójánál volt szolgálatban. A derék, szép szál legénynek egyik jómódu gazdának a leánya volt a szeretője, akinek a szerelmeért Édes János gazdag legény is versengett. A leány azonban hallani sem akart felőle s többre becsülte a szolgasorban álló szerelmesét a gazda fiánál. Édes János és Samu István között szörnyű gyűlölködés és féltékenység fejlődött ki s Édes hónapokon keresztül várt a leszámolásra. Vasárnap este táncmultság volt a jánoshalmi nagyvendéglőben. A mulatságon ott volt a két vetélytárs is. Éjfél után Samu hazaindult a tanyára. Egyedül távozott a mulatságból. Ezt az alkalmat használta fel Édes János s lopva követte utcáról-utcára. Amikor Samu már a község végére ért, Édes egy utcányira megkerülte és várta ellenfelét. Amikor Samu odaért, hirtelen elébe ugrott és mielőtt a gyanutlanul ballagó legény védekezhetett volna, élesre fent bicskájával megszurta. Az első szurás már nemesebb részeket érhetett, mert Samu azonnal, félájultan lebukott. Édes véres állati indulattal rátérdelt áldozatára és hihetetlen kegyetlenséggel addig szurkálta, amíg bele nem fáradt. Harminchét szurta meg Édes János Samu Istvánt. Holtan, hatalmas vértócsában találták meg az arramenők hétfőn hajnalban a szerencsétlen Samu Istvánt. A gyanu azonnal Édesre irányult, mert az egész község ismerte a két legény közti gyűlöletes viszonyt. A csendőrök azonnal Édes Jánost keresték fel. A legény eleinte próbált tagadni, de a csendőrök megtalálták véres ruháit és Édes bevallotta, hogy ő volt a tettes. Másnap délután ejtették meg a törvényszéki boncolást, amelyen megállapították, hogy a harminchét szurás közül már az első halálos volt. A csendőrség letartóztatta a gyilkost s beszállította a szabadkai törvényszék fogházába. Folyó hó 24-én hallgatta ki a vizsgálóbíró. Édes vallomása szerint Samu először sujtott feléje botjával s vállán meg vannak az ütések nyomai s azt állítja, hogy tettét önvédelemből követte el.

Allamsegély. Az iparos tanonciskolák államsegélyét most osztotta ki a miniszter s erről a kir. tanfelügyelőt is értesítette. E szerint a folyó tanévre a zentai iparos tanonciskola 1500, az apatini 1800, a bacsmentiváni 300, a kossuthfalvai 400, az újverbázi 1500, az adai 1400, a cservenkai 1000, a bajmoki 600, az ujsziváci 200, a paripási 300, a csantavéri 500, a topolyai 600, a bezdáni 800, a mágyarkanizsai 1200, a hódási 700, a kulai 900, a temerini 800, a szilbereki 400 és az újverbázi kereskedő tanonciskola 500 korona államsegélyt kapott.

Halálozás. Rózsahegy Sándor zombori jóhírű iparos polgártársunk, a zombori önkéntes tűzoltó-testületnek hosszú időn keresztül buzgó tagja folyó évi április hó 23-án meghalt. Temetése tegnap délután fél 4 órakor volt.

Hajózás. Újvidék—Vukovár között a m. kir. folyam- és tengerhajózási részvénytársaság személyszállító hajója — péntek kivételével — naponként következőleg közlekedik: Újvidékről indul déli 12:10, Vukovára érkezik esti 6:50, Vukovarról indul reggel 4 órakor s Újvidékre érkezik reggel 8:45 órakor.

Fölmetszette a hasát. Borzalmos módon vetett véget életének hétfőn délelőtt egy idősebb zentai iparos, aki megelégette az élet nehéz küzdelmeit s a reá várakozó nyomor elől szabadulandó, önkézevel vetett véget életének. Pető György zentai 60 éves papucsos mestert már régebb idő óta üldözi a sors. Mestersége oly rosszul ment, hogy a napi betevő falatot is alig tudta magának megkeresni. Ez annyira elkésértette, hogy öngyilkosságra szánta el magát. Ezt többször meg is kísérelte, de hozzátartozói mindig megakadályozták annak végrehajtásában. Hétfőn délelőtt végre kedvező alkalom kínálkozott. Amíg családja a piacon volt, élesre fent dikicsével a hasát jobbról balra végighasította, úgy hogy rövid fél óra alatt elvérzett. Mikor hozzátartozói hazaértek, Petőben már nem volt élet. Az öngyilkost kedden temették el.

Halálozás. Mandarin szül. Konyity Emilia folyó évi április hó 23-án este 11 órakor életének 36. évében hosszas szenvedés után elhunyt.

A szabadkai 6. honvéd gyalogezred fegyvergyakorlatai. Az idén a szabadkai 6. honvéd gyalogezrednél az eddig is szokásos augusztus, szeptember havi fegyvergyakorlatokon kívül még május hó 28-tól június hó 23-ig is fognak fegyvergyakorlatokat tartani. A jelzett csapattestekhez tartozó ama tartalékosok, akik a folyó 1912. évben fegyvergyakorlat teljesítésére kötelezve vannak s a fegyvergyakorlatot polgári foglalkozásuk, keresetük, vagy — magánviszonyaik következtében egyik vagy másik fegyvergyakorlati időszakban óhajlják teljesíteni, ebbeli kérelmüket azonban az illetékes, vagy tartózkodási hely honvédkiegészítő parancsnokságnál, vagy saját ezredparancsnokságuknál szóbelileg, vagy írásban, esetleg levelezőlapon az ezred, sorozási évfolyam és anyakönyvi lapszámnak felemlítése mellett jelentsék be.

Védelmezte az asszonyt. Horváth (Gonosz) Ferenc jánoshalmi lakos összeveszett a feleségével, aki a feldühödött férje elől a szomszédban lakó Taskovits György lakására menekült. Horváth Ferenc maga mellé vette Sándor fiát és Horváth István rokonát, akikkel az asszony után ment. Az ajtóban Taskovits fejszével felfegyverkezve várta őket. Verekedés támadt és csak a szomszédok közbelépésének köszönhető, hogy komolyabbra nem fordult a harc. Taskovitson így is hat késszurást konstatált az orvos, Horváth István fején és kezén pedig baltaütés nyomát. A bíróság előtt folytatják.

Zárt táviratlapok. A közönség nagy részének nincs tudomása arról, hogy a postánál a zárt levelezőlapok mintájára zárt táviratlapok is vannak forgalomban, amelyek akármelyik posta- és távirahivatalnál 62 fillérért megszerezhetők. Az ezekre irt táviratokat az oly helyeken is, ahol távirada nincs a postahivataloknál, ezenkívül a mozgó- és kalauz-postáknál, sőt bármely városban egyszerűen akármelyik levélgyűjtő szekrénybe való bedobás után is fel lehet adni. Ha a távirat díja a 60 fillért meghaladná, tartozik a feladó a díjtöbbletnek megfelelő értékű postai levéljegyeket a táviratlap e célra kijelölt részére felragasztani.

Eljegyzés. Várady Kálmán újvidéki főgimn. tanár, tehetséges festőművész jegyet váltott Gál Ilonkával Fehértemplomból.

A kített csantavéri gyerek. Március 15-én este egy kendőbe bagyulált kisleányt találtak Szabadkán. A kisleányt bevitték a gyermekmenhelyre, ahonnan dajkaságba adták ki. Kedden délelőtt megjelent a menhelyen Vörös Róza csantavéri leány, aki elmondotta, hogy a talált gyermeknek ő az anyja. Gyermekeit Zomborban szülte február 27-én. Szabadkára azért ment, hogy a menhelyen helyezze el gyermekét. A menhelyet azonban nem találta meg. Este éhes volt, fáradt és lázas, bepólyázta tehát a gyermeket s letette, arra számítva, hogy valaki megtalálja és felneveli. Majd hazament Csantavérre. Amikor a szülei megtudták, hogy gyermeke van, beküldötték, hogy kutassa fel a kített kisleányt. Az állami gyermekmenhely a dajkaságban levő kis Vörös Ilonát kiadta az anyjának, aki ellen azonban a rendőrség családi állás elleni büncselekmény miatt indított eljárást.

Elhagyta a feleségét. Elmen Péter bajmoki lakos elhagyta a feleségét. Pár napra rá elment az anyjával, hogy hazahozza a holmiját. Ott Maglai Lörincné, az anyós és a feleség fogadták őket és egyszerűen kidobták mindkettőjüket. Sőt amikor Maglai Lörinc hazajött és értesült a történetekről, vasvillát fogott és egész családjával átment Elmenékhez, ahol újból verekedést kezdtek. Elmen Péter két ütést kapott, amelyért feljelentette apósát könnyű testi-sértés miatt.

Elmebetegnek engedély nélküli beszállítása. A budapesti lipótmezei elmebetegintézet igazgatósága panaszt emelt a belügyminiszternél aziránt, hogy az utóbbi időben mindig sürűbben fordul elő, sőt szokássá vált, hogy a közigazgatási hatóságok vidékről elmebetegeket szállítanak föl anélkül, hogy arra engedélyük volna, vagy hogy a betegek ellátva volnának azokkal a megfelelő okmányokkal, amelyek a felvételhez szükségesek és amelyeket a törvény előír. Ezekre való tekintettel a belügyminiszter most körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz aziránt, hogy az elmebetegek felvételére vonatkozó engedély mindenkor kikéréssek, abban az esetben pedig, ha a beszállítás halasztást nem tűrne, mindenkor távirati uton szerzendő meggyőződés arról, vajjon a kiszemelt intézetben az elmebeteg felvétele céljából áll-e hely rendelkezésre. Kijelenti a belügyminiszter, hogy a kiadott rendeletet áthágó közegek ellen a jövőben nemesak szigorú megtorló eljárást indít, hanem az illetéktelen beszállításhól fölmerülő költségeket a mulasztókkal fogja megtéríttetni.

Bojkottált színész. A debreceni szintársulat kebeléből alakított törvényszék Virányi Sándor bonvivant-színészt, a társulat tagját, akit zomborban szerepléséből közönségünk ismer, arra ítélte, hogy hagyja el a társulatot, mert Virányi Sándor a társulat tagjait megsértette, sőt Irmay Béla titkárt revolverrel is megfenyegette és durván megtámadta Deésy Alfréd nevű kollégáját.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáró! április hó 24-én Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére**, vagy **Hirth János** ur és **Refle Évi** divatüzlete Zombor (Kossuth-utca, Falcione-ház) címén vele tudatni. 50—49

SCHÖN ADOLF

könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű ujdonságok kaphatók.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ április 21-iki számának szenzációja az a kiválóan érdekes képcsoport, mely az elsüllyedt Titanic hajót mutatja be, fogalmat nyújtva roppant arányairól és berendezésének kényelmességéről. A többi képek a bécsi magyar épületeket, a Szépművészeti Múzeum metszetkiállítását stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Jakab Ödön, Farkas Imre és Baáry Elemér versei, Pekár Gyula cikksorozata a provencei troubadourokról stb. Egyéb közlemények: aktuális arcképek, Tábori Kornél cikke a bécsi magyar házokról, Gineverné György Ilona londoni cikke s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

A régi pesti gyerekek játékaikat eleveníti fel kedves visszaemlékezéssel Váradi Antal, a régi Pest kitünő ismerője Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a „Jó Pajtás“ legújabb számában. Ugyanebben a számban olvashatni kedves kis szindarabot, verset és mesét Benedek Elektől, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör utazását Budapest körül, az olvasók érdekes feleleteket adnak arra a kérdésre, hogy ki mi szeretne lenni, Baáry Elemér esinos verset irt, Zsiga bácsi nevetető mókát, Rákosi Viktor folytatja Oglán bég kincse című regényét. A kis krónika rovat aktuálisai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor., egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

Szomaházy István legújabb novellái. Szomaházy István két új novellája jelent meg Radó Antal kitünő vállalat, a Magyar Könyvtár egyik legújabb füzetében. A novellák mindegyikében megvannak azok a tulajdonságok, melyek Szomaházyt a közönség előtt a legkedveltebb írók egyikévé tették: friss élénkség az előadásban, kellemes, nyájas, derült hangulat, mely első pillanatra megnyeri az olvasót, érdekes alakok és történetek, a budapesti élet eleven rajza és jókedvű humor. A füzetet, mely a legjobb szórakoztató olvasmányok sorába tartozik s bizonyára fokozni fogja a kedvelt író eddigi népszerűségét, a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

Lagerlöf Zelma elbeszélései. A nagyszerű svéd író, kinek minden újabb műve Európára szóló irodalmi nevezetesség, ép oly mestere a rövid, erős hangulatu, megkapó novellának, mint a nagy regénynek. A Magyar Könyvtár, Radó Antal kitünő vállalat most öt novelláját mutatja be Osváth Kálmánnak az eredetiből készült kiválóan gon-

dos fordításában. Mind az öt novella valószínű remeke az elbeszélő művészetnek: mély érzés, az emberi lélek rejtett igazságainak gyökereikben való megértése az előadás rendkívüli művészetével egyesül bennük. Az irodalmilag is nagybecsű, szórakoztató olvasmányoknak is élvezetes füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

SCHÖN ADOLF

könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű ujdonságok kaphatók.

TÖRVÉNYKEZÉS.**A csajkási katonaszabadítók.**

A csajkáskerületben az 1906—9. terjedő időben csak nagyon kevés katonát tudtak besorozni, mert majdnem valamennyi katonakötelesnek fülfájása volt. Ez a körülmény feltűnt a katonai hatóságnak, amely katonaruhába bujtatott detektívekkel végeztette a nyomozást. Ezek letartóztattak egy csomó mozsori és csurogi legényt, akik közül az egyik elárulta, hogy Szubotin Szvetozár csurogi kovácsmester választóvizet önt a legények füleibe, akik ettől néhány hónapra megszökülnek.

A vallomás alapján Szubotint és bűntársát Patos Rádót 16 legénnyel együtt letartóztatták és megindították ellenük fegyveres erő elleni vétség címén az eljárást.

Az ujvidéki törvényszék a múlt év decemberében tárgyalta ezt az ügyet. A törvényszéki orvosok akkor nem tartották kizártnak, hogy a csajkás kerületben a fülfájás járványként dühög és ennek a véleménynek alapján s' kellő bizonyíték hiányában az ujvidéki törvényszék Szubotint és társait felmentette.

Felbezetés folytán tegnapelőtt tárgyalta ezt az ügyet a szegedi Tábla, amely megállapította, hogy Szubotin és társa tényleg választóvizet csöpögtetett a hadkötelesek fülebe, mire Slezák Lajos védelme után Szubotint 3 hónapi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre, Patos Rádót 14 napi fogházra és 100 koroa pénzbüntetésre és a legények közül hatot 10—10 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

A másik tíz legényt bizonyítékok hiányában felmentették.

S P O R T.

Rovatvezető: **Schmidt L. József.**

Sporttelep.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 19-én érenél marandóbb emléket emelt önmagának. Egyhangu lelkes határozattal hajlékot adott a hajléktalanul vergődő „Zombori Sport Egyletnek“. Büszke mámorban szeretnénk szemébe kacagni a kishitű tábornak, mely évek előtt megindított akcióját lenéző mosollyal honorálta. Büszkék vagyunk arra, hogy lapunk hasábjain indult meg a küzdelem — hajlékért. Lapunk volt az, mely éveken át sürgette a sporttelepet, mely sűrűn megjelenő cikkeivel sport-szerető közönséget nevelt. E kicsi, lelkes cikkeknek hovatovább több és több érdeklődő figyelmét terelték az eddig észre sem vett, lenézett megmosolygott sport felé. Ma hála Istennek már ott tartunk, hogy mindenki elismeri a sportnak nemzeti életünkre kiható fontosságát. Ma már mindenki elismeri, hogy a mindinkább zsugorodó, törpülő emberiség legfontosabb életfaktora a komoly, rendszeres sport. A ködös Albion fiainak leghőbb vágya, hogy ne csak szellemileg, de testileg is felül-emelkedjenek társaik. Mintha csak a klasszikus

hellén olimpiások világa kezdene náluk derengni. Nincs is szívósabb, energikusabb faj az angolnál . . .

Szóval lassan-lassan újból igazolódik az „ép ész csak edzett testben él“ jelligés mondása.

Ezután alkalma leszen mindenkinek, hogy kövesse a követendő példát és sportoljon. A sporttelep itt fekszik mindenki keze ügyében. A kocsolyató, a park és a fenyves közt. Gyönyörű sétaut vezet addig. Maga az új telep valószínűségi kis üdülőhely lesz. Minden oldalról fasorok, park, fenyves. A tagoknak kényelmes öltöző. Uri kiszolgálás.

Bizony, bizony mondom, Uraim, fejlődünk. Még csak nem is olyan régen, az Isten szabad ege alatt vétköztünk és maholnap — már angol tréner vezeti ifjaink testező munkáját.

Jól van ez így!

Két holdnál nagyobb terület áll rendelkezésünkre a város jóvoltából. Kaptunk kettőezer koronát a sporttelep létesítéséhez való hozzájárulás címén és 500 korona segélyt 1913-ra. A telek 25 évig áll rendelkezésünkre, tehát érdemes a befektetésre. Ezzel a hatalmas dokumentummal sportéletünk első fejezete lezáródott. Következzék új szín.

. . . Hallom a zsvajgó életet, a fiatalok, vének nemes tülekedését a pálmáért, könnyes szemmel látom. Ó a jövő perspektívájában gyönyörű képek rajzanak . . .

Milyen más lesz az élet itt nálunk. Modern csaták fognak lezajlani modern gigászok között. És a már-már elpusztuló néhai jó szittya vér ujfent lázadó erővel fog lüktetni. Mondom, megérjük még, hogy Magyarország kapuit még a poklok sem fogják megdölni.

Mindezt a nagy lelkesedő látomást egy közgyűlési határozat váltotta ki belőlünk.

Szeretnénk elragadtatásunkban törökös hódolattal pompás szavakat mondani azon derék férfiaknak, kik ezt a férfias gondolkodásra való határozatot hozták. Nem tesszük. Gyengének érezzük magunkat ahhoz. Gyönyörű munkájuk gyümölcsét, jutalmát akkor fogják érezni, ha fiaik piros képpel, feszülő izmokkal kacagva vivják meg a nagy Életesatát, ha az Életküzdelemből mindig győztesen megerősödvé kerülnek ki.

Ezzel a nagy határozattal a komoly sport munka utolsó akadályá megdőlt.

Jöjjön az új szín!

Álljunk össze nemes vállvetéssel és roppantsuk össze a régi elítéllettel teljes avult világot.

Elérkezett a cselekvés órája. Munkára!!!

Mégegyszer hajtjuk meg zászlónkat a nemes törvényhatósági bizottság előtt és tiszteletükre dörögjünk egy háromszoros „hip-hip-hurrát“.

slj.

HIRDETÉSEK.

ad 30/1912.

Pályázati hirdetmény.

Kiskér község jegyzői irodájában az adóügyben s az irodai kezelésben jártas kisegítő hat hó tartamára napi 4 korona díjazás mellett azonnal alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok alulírt jegyzőhöz intézendők.

Kiskér, 1912. április 24-én.

Korbai Pál,

jegyző.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy

folyó hó 27-én szombaton

= nagy =

tombolajáték

az

Elite-kávéházban.

A tombolatárgyak megtekinthetők Schlieszer Testvérek Kossúth Lajos-utcai üzlet kirakatában.

Tisztelettel

az „ELITE“-kávéház tulajdonosa.

2/1912. Biz. sz.

Hirdetmény.

Kerény község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító **1912. évi június hó 1-ső napján** az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a tjkönyvben elő-

forduló bejegyzésre nézve okadott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

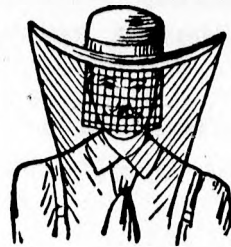
2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. tc. 15-18. és az 1889: XXXVIII. tc. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda haszanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A betétszerkesztő bizottság: 3-1

Kraker Géza,
betétszerk. kir. tkvvezető.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

Méhészek

mielőtt méhészkészítő eszköz szükségletüket megvennék vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

Pusztaszentlőrinci méhészet,

Budapest, V., Zoltán-utca 11. szám.

Különlegességek: Amerikai gőzhengeren sajtolt mülépek, frikciós felső, oldal és lánchajtású pergetőgépek, gőzviaszolvasztók, Vulkan füstölő gépek stb. 8-2

Házeladás.

A bezdáni takarékpénztár részvénytársaság tulajdonát képező Bezdán községben fekvő intézeti ház, mely szilárdan pénzintézet céljára épített, vasgerendázattal és vasredőnyű ablakkal van eliatva, a bezdáni takarékpénztár felszámolása folytán szabadkézből **eladó.** — Felvilágosítást ad a takarékpénztár felszámoló bizottsága Bezdánban, vagy dr. Henneberg Géza ügyvéd, a bezdáni takarékpénztár ügyésze Zomborban. 3-3

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK

GYASZLAPOK

SZÁMLAK

LEVÉLFEJEK

NÉVJEGYEK

ELJEGYZÉSI ÉS

ESKETÉSI KARTYÁK

SÍMA- ÉS

DOMBORNOMATU

MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYVNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A

KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK

MŰVEK

NAPTÁRAK

TÁBLÁZATOK

FALRAGASZOK

KÖRLEVELEK

TÁNCVIGALMI

MEGHÍVÓK

TÁNCRENDK

ÉTLAPOK

2120/912.

Pályázati hirdetmény.

Kölpény községben üresedésben levő községi jegyzői állásra **1912. évi május hó 4-iki** határidővel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám fenti határidőre nyujtsák be.

Az állás javadalma a következő:

1. Évi készpénz fizetés 1200 kor.
2. A község mint erkölcsi testület tulajdonát képező $\frac{3}{4}$ telek föld és a hozzátartozó 2 hold járás, valamint a község mellett elfekvő 600 $\square$ öl területű szérűskert ingyenes hasznélvezete, mely ingatlanok után azonban az adót a községi jegyző köteles fizetni.

3. Természetbeni szabad lakás.

4. A törvényhatóságilag 1241/kgy. 1892. szám alatt jóváhagyott községi szabályrendelet értelmében a borítal és husfogyasztási adó kezelése után járó jutalék 50%-a.

Ujvidék, 1912. április hó 18-án.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

2-2

Eladó ház.

Eladó a bezdáni-ut és vitéz-utca sarkán levő ház. (Vitéz utca 2. sz.)
:: Bővebbet ugyanott. ::

2402/1912.

Pályázati hirdetmény.

Kölpény községben üresedésben levő segédjegyzői állásra **1912. évi május hó 7-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt és a szerb, valamint tót nyelv ismeretét igazoló kérvényeiket hozzám fenti határidőre nyujtsák be.

Az állás javadalmazása a következő:

1. A községi pénztárból előleges havi részletekben esedékes évi 900 korona fizetés.

2. Állami fizetésekiegészítés évi 100 korona, mely havi utólagos részletekben esedékes.

A fent részletezett javadalmazásnak összesen 1300 koronára való fel-emelése tárgyalás alatt áll.

Ujvidék, 1912. április hó 20-án.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

2-2

19241/II.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a budapest—szabadkai vonalon lévő Pirtó megállóhelyen (83. számú őrháznál) létesítendő forgalmi kitérőn szükséges összes magasépítmények előállítására.

A tervek, az ajánlati költségsszámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályában (VIII. Kerepesi-ut 3. sz. I. em. 47. számú ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők illetőleg beszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1912. évi május hó 3-án déli 12 óráig** nyujtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Budapest VIII. Kerepesi-ut 3. sz. I. em. 38. sz. a.).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyujtandók be:

Ajánlat Pirtó megállóhelynél létesítendő forgalmi kitérő magasépítményeinek előállítására.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1912. évi május hó 2-án délelőtt 12 óráig 3000 korona, azaz Háromezer korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál (VIII. Kerepesi-ut 3.) akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértivevénnyel adandók fer.

Budapest, 1912. évi április havában.

Budapest-jobbparti üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Ház eladás.

Thököli-utcai bérházam, mely bármiféle vállalatnak, gyártelepnek, vendéglőnek, fakereskedőnek, gazdásznak, borkereskedőnek alkalmas, szabadkézből kellemes fizetési feltételek mellett eladó. ::

TELTSCH GÁSPÁR
Z O M B O R. *—2

Alkalmi földvétel.

Néhai Ambrozovics Emilia

tulajdonát képezett és **Zombor város határában (u. m. Csicsova, Bukovác, Nenadics, Rancsevó és Sikara dűlőkben)** lévő 166 kataszteri holdas ingatlanai parcellánként

szabadkézből örökáron eladó.

Értekezhetni lehet vasárnaponként délelőtt 11 óráig **Borbás Sándor** bankigazgatónál Zomborban a Vadászkiirt szállóban és bármikor **Hódmezővásárhelyen ; Zomborban pedig dr. Cserniczky Andor** pénzügyi s. titkárnál, Orgona-utca 5. szám alatt naponként délután 2 :- órától kezdve. :-

A vételárnak $\frac{2}{3}$ -ad része kölcsön adatik, $\frac{1}{3}$ -ad része készpénzben :- fizetendő. :-

2003/1912.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY.

Piros községben üresedésben levő községi jegyzői állásra **1912. évi május hó 15-iki** határidővel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám fenti határidőre nyujtsák be.

Az állás javadalmazása a következő: évi készpénz fizetés 1220 korona, szabad lakás, 11 méter 40 centiméter (6 öl) kemény hasáb tűzifa.

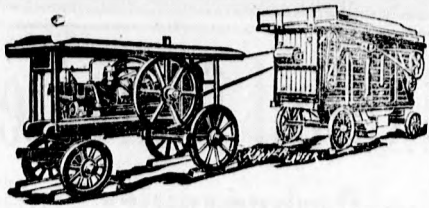
Hasznélvezetül bir $\frac{3}{4}$ urb. telek-földet és ez után járó szőlőföldet (21 hold 144 $\square$ öl), nemkülönben a jegyzői lakhoz tartozó kertet 572 $\square$ öl, mely földek után az adót a község fizeti.

Továbbá tartozik a község a jegyzőnek a háznál megkívántató őrleést, fa és szükségrendő vízfordást, nemkülönben a szükségrendő összes előfogatokat díjmentesen kiszolgáltatni.

Ujvidék, 1912. április hó 23-án.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

2-1

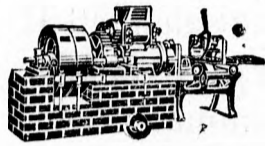
Passaui gépgyár és vasöntöde

szállítja a legjobb **benzinmotoros cséplőkészleteket, gőzcséplőket, stabil benzinmotorokat** jóállás és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Nagy képes árjegyzékkel bárkinek ingyen szolgál a magyarországi vezérképviselő

Takács Oszkár
Budapest, VI., Nagymező-utca 49.

— Közvetítők díjaztatnak. —

Teljes tégla-
gyári beren-
:: dezések. ::
*—11

KOMBINETT JATEK

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalt és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

ÁRA 1 KORONA. *—4

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T. Kismányád

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fentartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. ::

A budapesti raktár telefonzárja 170-88

INGYEN

kap egy pompás hangverseny-beszélőgépet, ha 10 lemezt vásárol 20 forintért, de csakis *—31

WAGNER a „Hangszerkirály“-nál

Budapest, József-körút 15. szám.

Okvetlen kérjen lemezjegyzéket. Javító műhely. — Előnyös lemezcsere!

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók: 8—5

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Bács: Resch József.
Hódság: Rausch Ede.
Kula: Récei Miksa.
Petrőc: Grósz Mór.

Szabadka: Wachsmann Jenő és Tsa.
Titel: Nonnenmacher Endre.
Ujverbasz: Seidl Nándor és fia.
Zsabya: Fischer Mayer.

Kitüntetések:

Arad
Budapest
Belgrád
Lovrin
Berlin
Lugos
Nagybeeskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Panesova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka *—8
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

!! FAJTOJÁSOK !!

Reitter Oszkár főkapitánynál, NAGYBECSKEREKEN kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozatott fajtisza telivér
Hőfehér Orpington
Hőfehér Wyondotte (amerikai kitűnő téli tojók)
Fekete Langsán
Kendermages Plimut Rocks
Sárga orpington tyúk; továbbá
Hőfehér óriási pekingi kacsa

tojások
darabja
60 fillér!

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes!!

ÁLLAMI NAGY ARANYÉRMEK.

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. — Darabja 25 korona.

ÓRÁK ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett

Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ES MUÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED. Dugonics tér 11/R.
Számítalan elismeréssel. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEYZÉK INGYENÉS BÉRMENTVE

Kincset ér *—15

Tordy-féle Hollandi 3 király tea

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágy-
javító, gyomorfeszítő, emésztést elősegítő, bél-
működést szabályozó, renkkülönb a legmaka-
:: esabb gyomorhajon is segít. ::

Csomagja (kb. 10-12-szeri használatra) 50 fillér.

Minden gyógytárban kapható.

Borszéki GYÓGY-ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

FŐRAKTÁR: 15-11

RÁCZITS és **CZVRKUSITS**
nagykereskedő cégnél, ZOMBOR.

Ezenkívül minden jobb fűszer- és csemegeüzletben.

LAPUNK

KIADÓHIVATALÁBAN
EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
TANONCZUL
FIZETÉSSEL FELVÉTEK

Villamos világítás berendezése.

Villamos motorok szerelése.

Villamos vasalók, főzőkészülékek.

Villamos csillárok nagy készlete.

Villamos világításra bármiféle csillárok alakítása.

Gyorsan és pontosan, olcsó árak és kellemes fizetési feltételek mellett!!

Teltsch Gáspár

elektrotechnikai raktárban, ZOMBORBAN.

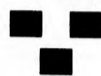
Nekartulom motoros kerékpár, keveset használt, olcsón eladó!!

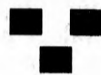
Adler írógépek

eladása, használt írógépek becserélése. — Legkedvezményesebb részletfizetésre is kapható.

Írógép kellékek gyári raktára!!

Optikai betegápolási kellékek nagy választékban!!

Bőrönd- és táskagyár.

Teltsch Gáspár

Z O M B O R.

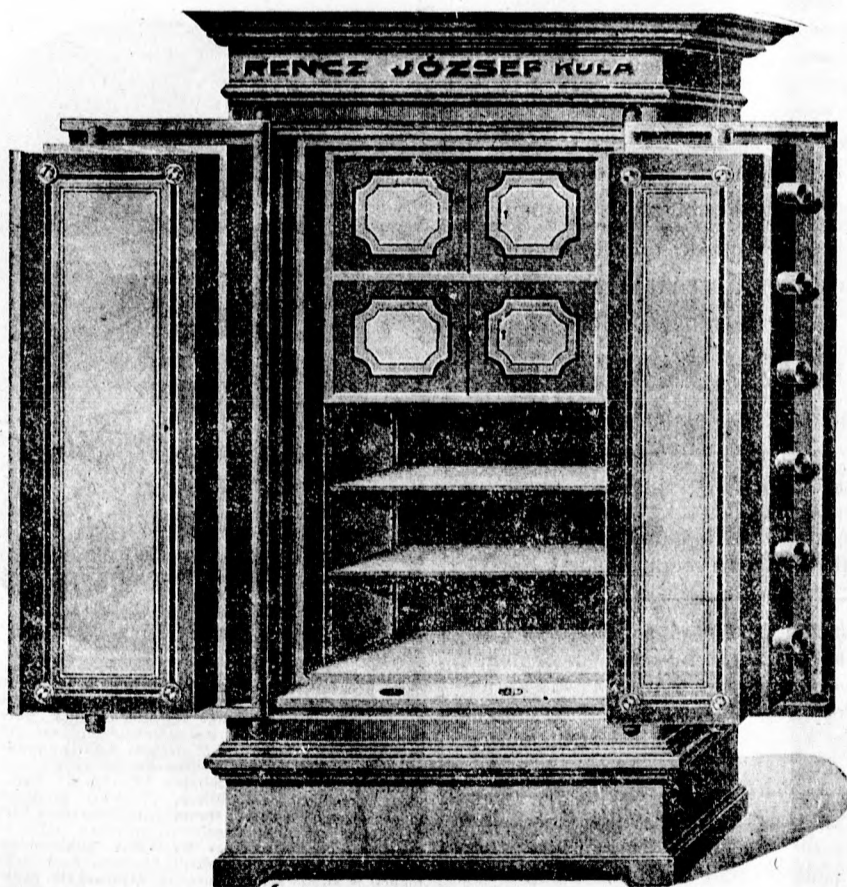
100-1

HIRDETÉSEK

FELVÉETNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

*-13

Rencz József

: vasrács és pénzszekrénygyára :

K U L A (Bácsmegeye).

Telefonszám 7.

Telefonszám 7.

Készít lépcső-, erkély és folyosó-rácsokat, sir- és sirbolt-szegélyeket, vasablakokat stb. minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitelben.

Készletben teljes takarékpénztári berendezések. !!

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Bács megye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kobrai és külföldi gyártmányokban.

Listhevi György angol férfiszabó (Rökus-u. 13. sz.) a legdivatosabb öltönyöket, valamint őszi-tavaszi kabátokat szolid árak mellett legesinosabb kivitelben készít.

Husvéth István,
fest és tisztít.

Zombor, Deák Ferenc-körút 20. Telefon sz. 80. Alapított 1824-ben.

Butor nagy vásár! Bácska legnagyobb butorraktára. Eladások részletfizetésre is. Iparosok árucaarnoka.

Berautók megrendelhetők a zombori Autóbusz vállalat irodájában. Telefonszám: 91.

Gyümölcs, friss tej, vaj, túró, tejföl, továbbá tea, rum, bor, valódi boszniai szilvórium, likőr stb. állandóan kapható özv. Vörös Istvánné fűszer- és déligyümölcs-üzletében, Városv Gyula-utca. 50-9

Scherer M. megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebédlő- és hálószoba berendezésekben. Kárpított butorjavítás, képerkerítés és üvegezés elfogadtatik.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!!

és állandó raktár világhírű Förster és

Wirth-féle zongorák angol szerkezettel, ugyszintén **Öezer, Petreff, Lauberger, Stingl-féle zongorák** bécsi szerkezettel

bármikor megtekinthetők minden vételi kötelezettség nélkül.

Raab Károly

zongora termeiben Zrínyi-utca és Orgona-utca 12. sz.

Minden este 5-7-ig Phonola hangverseny!

Mandits P. elsőrendű fényképezési műtermét Petőfi-utca 13. sz. alá (Bunyi-féle ház) helyezte át. Együttal értesíti a fényképezési sportkedvelőket, hogy minden minőségű fényképezőgépek, valamint az összes fényképezési cikkek nála beszerezhetők.

Raics József (Zombor, Széchenyi-körút 26.) polgári és egyenruha szabó, valamint egyéves önkéntesi felszerelések szállítója. Szövetekben nagy választék. Szolid árak!

Gergurov Dániel és fia vas- és festékkereskedése és szénagykereskedése Zombor, Kossuth Lajos-u. 10. sz. Porosz darab, kocka, dió és brikket (tégla) szén. Hazai és porosz koks. Kovács szén és boszniai kőszemek. Pécsi fűtő és brikket (tégla) szén cséplésre mindenféle hazai és külföldi bányából különféle ipari célokra használható szén. Interurbán telefon 93. szám.

Ugy József villanyerőre berendezett cukrászata (Kossuth-u. 11., telefon sz. 170.) Ajánlja mindennapi friss süteményeit és cukorkáit, valamint ozonnakávéit. Rendelést vidékre is elfogad.

Nyomatott, Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

AUTO-PNEUMATIC!!!

Bátor vagyok nagybecsű tudomására hozni, hogy a hírneves „Michelin“-pneumatic gyári lerakatát sikerült megkapnom, ennél fogva azon helyzetben vagyok, hogy az összes méretű auto-pneumaticot, köpenyt és tömlőt, eredeti gyári árakon, zombori raktáramról adhatom.

Raktáron tartok továbbá Vacuum auto-olajat, valamint auto-benzint is.

Nagyrabecsült megbízásait kérve, vagyok kiváló tisztelettel

DOLENCICS JÓZSEF

Zombor, Zrínyi-utca 8. — Telefonszám 162.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 44. sz. — Nagy raktár kész síremlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fűrészelés és csiszolás.

Bachrach Viktor szén- és tüzfakereskedő Thököly-ut 29. Magyar és porosz kőszén, továbbá koks és legújabb rekorta faszen, vágott és ölfá legolcsóbb árban házhoz szállítva. Szén és fa vagononként is megrendelhető.

Tilger Mihály (Szelenese, Könyök-utca 15., kis szerb iskola közelében) szitaáru, valamint kert és udvar bekerítéséhez szükséges drótfonat készítő.

Epület és butorasztalos műhelyem a mai kornak megfelelően villanyerőre berendezve folyó évi januártól kezdve saját házamba (Liszt-utca 2.) a leendő tisztviselőtelep szomszédságába helyeztem át. **Ispánovits Mihály.**

Schneider János kocsifényező és kárpitos Zombor, Zöldfa-utca 8. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthúzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Szénkereskedés.

Raktáron tartok és állandóan kapható:

I-ma porosz szén 100 kiló ára	4-80 K.
Legfinomabb koks 100 kiló ára	5-40 K.
I-ma salgótarjáni szén 100 kiló ára	3-70 K.
I-ma kétszer mosott kovácsszén 100 kiló ára	4-20 K.

A szénárak levelezőlapon vagy telefon útján megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is, amelyet pontosan kimérve, teljesen díjtalanul szállítom haza. — **Waggononkénti megrendelést is elfogadok.**

RESCH JÓZSEF

Zombor, Radisics-u. 4. Telefon sz. 107. és 134.

Fényképek. **Singer S.** ujonnan épült és izlésesen berendezett fényképezési műtermében készülnek a legmodernebb kivitelű fényképek. (Kossuth Lajos-utca, saját ház.)

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fűdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Női kézimunkák és hozzávaló kellékek a legkiválóbb izlésű és legolcsóbb árban kapható **Kaufmann Emil** kézimunka üzletében Zombor, Petőfi-utca. Tanítónők és zárdák 20% kedvezményben részesülnek.

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat.

Uj könyv- és papirkereskedés

Z O M B O R B A N .

Van szerencsém Zombor város igen tisztelt közönségének tudomására hozni, hogy

Zomborban, Gromon-utca 2. szám alatt (a városházával szemben) egy modern, a kor igényeinek megfelelő

könyv-, zenemű- és papirkereskedést nyitottam.

Azon tiszteletteljes kéréssel adom ezt a nagyérdemű vevőközönség szives tudomására, hogy e nemű bevásárlásaikkal támogatni kegyeskedjenek és ezáltal az üzlet szoliditásáról is meggyőződést szerezzenek. 52-6

Teljes tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

könyv-, zenemű- és papirkereskedése.

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

O R O S Z L A N

Menthol Sósorszeszt a háziszerek királyát.

Kapható 44 fl., 1 K 10 fl., és 2 K 20 filléres üvegekben.

Főelárusítás: 52-7

Lugumerszky P. Szvetozár

fűszerkereskedésében Zomborban.

Törvényesen bejegyzett védjegy. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.

Csusz, köszvény, reuma, szaggatás, nyílalás, oldalszurás, kereszt-csontfájás, derek-, oldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés-, mozgás- vagy légvezeték szűkítő bajok azonnal enyhülnek az **Oroszlán Menthol Sósorszeszt** használatával. Ha a fájt testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fogszagatás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség, általános gyengeség esetében kincsrel ér fel a valódi **Oroszlán Menthol Sósorszeszt**. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, úgy emlékezzék az **Oroszlán Menthol Sósorszeszt**re, mely a legkiválóbb és legelterjedtebb háziszert. Ez az orz más esetekben is kitűnő sikerrel lesz az **Oroszlán Menthol Sósorszeszt** használva. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az **Oroszlán Menthol Sósorszeszt** az emberiség jótöveje.

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.